

سببخش دانش اقتصاد

دانش آموزان

فخری امام جمعه

مسئول گروه اقتصادی آموزش و پرورش شهرستان تهران

بیان مسئله

بی‌شک دهه‌های آخر قرن بیستم را می‌توان نقطه‌ی شروعی برای تجدید حیات معقول بشری دانست. به تعبیر قرآن کریم، تا عزم انسان بر ایجاد تغییر و تحول در سرنوشت خویش استوار نشود، خداوند تغییری در او به‌وجود نمی‌آورد. ظرفیت دانش انسان بزرگ‌ترین ظرفیتی است که یک مخلوق ممکن است داشته باشد [بقره/۳۳].

اگر می‌پذیریم که انسان جانشین خداوند روی زمین است تا در خصوص سرمایه‌هایی که در اختیار دارد، آزموده شود [بقره/۳۰ و انعام/۱۶۵] و مسئولیت دارد که با کار و تلاش زمین را آباد سازد [احزاب/۷۲]، پس باید بپذیریم که رسالت انسان در بهره‌برداری از نعمت‌های الهی توأم با محدودیت و مسئولیت است. ضرورت دارد که با کمک علم اقتصاد، بین امکانات محدود و نیازهای نامحدود افراد جامعه هماهنگی برقرار کرد تا بتوان بهره‌وری جامعه را که برآیند بهره‌وری تک‌تک افراد جامعه است، از طریق آموزش موضوعات علمی و ارزشی اقتصاد در همه‌ی زمینه‌ها (اقتصاد محیط‌زیست، اقتصاد کار، اقتصاد انرژی، اقتصاد آموزش و پرورش، اقتصاد پزشکی، اقتصاد حمل و نقل، و...) افزایش داد و امکان برقراری رابطه‌ی صحیح و متعادل را با طبیعت فراهم آورد تا در آزمون آخرت سربلند بود.

تمامی اعمال و فعالیت‌های افراد (خردسال و بزرگسال)، از ابتدای روز به نوعی با دانش اقتصادی مرتبط است. آگاهی از مباحث اقتصادی، برخورد علمی را با فعالیت‌های اقتصادی در زندگی شخصی و اجتماعی به‌همراه دارد و بازدهی و بهره‌وری فردی و سازمانی را ارتقا می‌دهد. آموزش و یادگیری مباحث اقتصادی، به‌صورت تجربی از خانواده آغاز می‌شود، اما یادگیری علمی و ارزشی موضوعات اقتصادی، در نظام آموزش و پرورش و متعاقب آن در آموزش عالی امکان‌پذیر است. متولی رسمی رشد همه‌جانبه‌ی اقتصادی، اجتماعی، اخلاقی، سیاسی و فرهنگی خردسالان، جوانان و نوجوانان، در درجه‌ی اول نهاد آموزش و پرورش است که در مصوبات و آیین‌نامه‌های خود، آن را برای دوره‌های گوناگون تحصیلی پیش‌بینی کرده است. اما سؤال این است که:

۱. آیا دانش اقتصادی که در دوره‌ی متوسطه و فقط در پایه‌ی دوم به دانش‌آموزان ارائه می‌شود، کافی و متناسب با تغییرات شتابان اقتصاد جهانی است؟
۲. آیا دانش محدود ارائه شده در دوره‌ی متوسطه برای زندگی در دهکده‌ی جهانی کافی و متناسب است؟

اشاره

اگرچه رشته‌ی اقتصاد از مجموعه‌ی رشته‌های تحصیلی دوره‌ی متوسطه سال‌هاست که حذف شده است و این خود در عصری که مفاهیم و پدیده‌ها و رویکردهای اقتصادی به موضوعات و مسئله‌های انسانی فراوانی یافته و در شبکه‌های مفهومی انسان‌ها در پیوند حداکثری با سایر مفاهیم خرد و کلان می‌باشد، جای بسی تأمل دارد! اما به هر روی نیاز به تربیت اقتصادی و آموزش‌ها و آموزه‌های اقتصادی و گشودن حوزه‌ی یادگیری این مقوله‌ی تأثیرگذار در زندگی آتی فراگیران اهمیت کم نظیری نسبت به گذشته پیدا کرده است. در جای جای برنامه‌ی درسی و سرفصل‌های آن به این مهم نیاز داریم. پژوهش حاضر از زاویه‌ی نیاز فراگیران به این مسئله پرداخته است، که ارائه می‌شود. مجله رشد آموزش علوم اجتماعی. رشته‌ی حذف شده، رشته‌ی اقتصاد اجتماعی بود که با توجه به تجربه‌ی عینی اینجانب که سال‌ها مدرس کلاس‌های آن بوده‌ام توفیق چندانی نداشته است. این رشته در بسیاری از موارد فقط لفظ اقتصاد را یدک می‌کشید.

درآمد

رشد شتابان تغییرات اقتصادی و فناوری، بر همه‌ی جنبه‌های زندگی جوامع تأثیر گذاشته است. هماهنگی با این رشد، نیازمند تغییر رفتار و عملکرد متناسب اقتصادی است. انسان‌ها خود عامل تغییرات هستند و تغییرات به‌نوبه‌ی خود بر انسان‌ها از طریق آموزش تأثیر می‌گذارند. چرخه‌ی توسعه و آموزش، عامل بقا و دوام در عصر الکترونیکی است. متولی آموزش نیروی انسانی جوامع، نظام آموزش و پرورش است که خود نیز از تغییرات اقتصادی ایمن نخواهد بود. نسل آموزش‌دیده‌ی نظام آموزش و پرورش، سکان‌دار توسعه‌ی جهانی و نیازمند آموزش به‌روز و همه‌جانبه است. از آن جا که دانش اقتصادی از بنیادی‌ترین عوامل جلوبرنده‌ی تغییرات و توسعه‌ی شتابان است، ضرورت دارد که جایگاه آن در همه‌ی شاخه‌ها و رشته‌های نظام آموزش و پرورش حفظ شود و ارتقا یابد. کلیدواژه‌ها: نظرسنجی، اقتصاد، شاخه‌ی نظری، آموزش متوسطه، دانش اقتصادی

انسانی، ریاضی و سال اول عمومی، جمعاً ۴۰ کلاس در هر منطقه و ۲۰۰ کلاس در کل، و از هر کلاس چهار دانش آموز، جمعاً ۸۰۰ دانش آموز، در طرح تحقیق مشارکت کردند.

متغیرهای تحقیق: دانش اقتصاد، متغیر وابسته، و رشته، پایه، جنسیت و نوع مدرسه، متغیر مستقل تحقیق هستند.

تعریف مفهومی و عملیاتی متغیرهای تحقیق

۱. **تعریف مفهومی دانش اقتصاد (متغیر وابسته):** آگاهی از مباحث ساده‌ی علمی اقتصاد خرد و کلان و مباحث روز و کاربردی (تولید، مصرف، پول، تجارت، بانک، بورس، خصوصی‌سازی، سهام عدالت، نهادهای اقتصادی بین‌المللی، دولت، توسعه و استقلال).

۲. **تعریف عملیاتی دانش اقتصاد:** پاسخ‌گویی به حداکثر ۵۰ درصد از ۳۰ سؤال در چهار محور محتوایی، کاربردی، نظری و ارزشی.

۳. **تعریف مفهومی رشته‌ی تحصیلی (متغیر و مستقل):** طبق مصوبات و آیین‌نامه‌ی آموزش و پرورش، رشته‌های تحصیلی شاخه‌ی نظری شامل ریاضی، تجربی و علوم انسانی هستند.

۴. **تعریف عملیاتی رشته‌ی تحصیلی:** دانش‌آموزانی که در پایه‌ی دوم تا پیش‌دانشگاهی رشته‌های تحصیلی ریاضی، تجربی و علوم انسانی به تحصیل در مدارس روزانه‌ی دولتی و غیر انتفاعی مشغول هستند.

۵. **تعریف مفهومی پایه‌ی تحصیلی (متغیر و مستقل):** طبق مصوبات و آیین‌نامه‌ی آموزش و پرورش، پایه‌های تحصیلی شاخه‌ی نظری (دوره‌ی متوسطه) شامل سال اول عمومی، سال دوم، سوم و پیش‌دانشگاهی که در سه رشته‌ی ریاضی، تجربی و علوم انسانی هستند.

۶. **تعریف مفهومی پایه‌ی تحصیلی:** دانش‌آموزانی که در پایه‌ی اول عمومی، دوم، سوم و پیش‌دانشگاهی رشته‌های تحصیلی ریاضی، تجربی و علوم انسانی به تحصیل در مدارس روزانه‌ی دولتی و غیرانتفاعی مشغول هستند.

۷. **تعریف مفهومی جنسیت (متغیر و مستقل):** جامعه‌ی دانش‌آموزی دختران و پسران.

۸. **تعریف عملیاتی جنسیت:** دانش‌آموزان دختر و پسر که به‌طور رسمی در نظام آموزش و پرورش مشغول به تحصیل هستند.

۹. **تعریف مفهومی نوع مدرسه (متغیر و مستقل):** طبق مصوبات و آیین‌نامه‌ی آموزش و پرورش، نوع مدارس آموزش و پرورش از نظر ارائه‌ی نوع خدمات آموزشی و وابستگی مالی که به دولتی و غیرانتفاعی تقسیم می‌شوند.

۳. آیا دانش ارائه‌شده در پایه‌ی دوم می‌تواند تمامی اهداف آموزشی (اقتصادی) پیش‌بینی شده در مصوبات نظام آموزش و پرورش را پاسخ‌گو باشد؟

۴. دانش‌آموزان دوره‌ها، شاخه‌ها و پایه‌های دیگر نظام آموزش و پرورش، از کدامین نهاد و منبع معتبر و رسمی اجتماعی می‌توانند دانش اقتصاد را فرا بگیرند؟ ماهواره، اینترنت و یا رسانه‌های داخلی و خارجی، کدام یک متولی این آموزش و منبع یادگیری می‌تواند باشد؟

علاوه بر این‌ها، در تدریس و آموزش دو ساعت در هفته‌ی برنامه‌ی تحصیلی دانش‌آموزان پایه‌ی دوم شاخه‌ی علوم انسانی، برای دبیرانی که به دلیل فقدان ساعات مکفی هفتگی در تدریس، اغلب آن‌ها غیر مرتبطانند، مشکلاتی وجود دارد. همچنین، به دلیل عدم دریافت دانش اقتصاد در سال‌های پیشین تحصیلی، کمبود ساعات آموزش هفتگی و وجود مباحث سنگین علمی، دانش‌آموزان قادر به یادگیری عمیق و کاربردی مباحث اقتصادی مذکور نیستند. به دلیل این مشکلات، گروه درسی اقتصاد «سازمان آموزش و پرورش شهر تهران»، طی سال‌ها کسب تجربه در فعالیت سازمانی و تماس همه‌جانبه و متوالی با دبیران و دانش‌آموزان و نیز انتقال مکتوب مشکلات از این نوع به دفاتر و سازمان‌های تصمیم‌گیرنده، برای دست‌یابی به مستندات تحقیقی، طرح پژوهشی نظرسنجی از تمامی دانش‌آموزان را دستور کار خود قرار داد.

هدف تحقیق: تعیین جایگاه دانش اقتصاد در برنامه‌ریزی درسی نظام آموزش و پرورش.

سؤالات تحقیق

۱. آیا دانش‌آموزان شاخه‌ی متوسطه‌ی نظری از دانش پایه و به‌روز اقتصادی برخوردارند؟

۲. آیا رشته‌ی تحصیلی، بر دانش اقتصادی دارای تأثیر معنی‌دار است؟

۳. آیا پایه‌ی تحصیلی بر دانش اقتصادی دارای تأثیر معنی‌دار است؟

۴. آیا جنسیت تأثیر معنی‌داری بر دانش اقتصادی دارد؟

۵. آیا نوع مدرسه بر دانش اقتصادی تأثیر دارد؟

جامعه‌ی تحقیق: تمامی دانش‌آموزان شاخه‌ی متوسطه‌ی نظری (پایه‌ی اول تا پیش‌دانشگاهی) شهر تهران.

جامعه و جغرافیای نمونه: از منطقه‌ی یک (شمالی)، منطقه‌ی هفت (مرکزی)، منطقه‌ی نه (غربی)، منطقه‌ی سیزده (شرقی) و منطقه‌ی هجده (جنوبی)، به نمایندگی از مناطق ۱۹ گانه‌ی شهر تهران، جمعاً پنج منطقه و از هر منطقه یک نمونه مدرسه‌ی دولتی و یک نمونه مدرسه‌ی غیرانتفاعی به تفکیک جنسیت، جمعاً ۲۰ مدرسه و از هر مدرسه، پایه‌های اول تا پیش‌دانشگاهی رشته‌ی تجربی، علوم

آزمون (T-test) نشان داد که میانگین دانش پسران کمتر از دختران است بنابراین جنسیت بر دانش اقتصادی مؤثر است

۱۰. **تعریف عملیاتی نوع مدرسه:** تمامی مدارسی که خدمات آموزشی دولتی یا غیرانتفاعی ارائه می‌دهند.

روش تحقیق: «زمینه‌یابی» یا «پیمایشی»، زیرا دست‌یابی به دانش اقتصادی دانش‌آموزان، از طریق جمع‌آوری نظرات و دانش آن‌ها امکان‌پذیر است.

روش گردآوری اطلاعات و تجزیه و تحلیل: یکی از ابزارهای زمینه‌یابی و جمع‌آوری دانش اقتصادی دانش‌آموزان، پرسش‌نامه است. در این پژوهش از پرسش‌نامه‌ی ۳۰ سؤالی استفاده شد. ابتدا پرسش‌نامه در اختیار تعدادی دانش‌آموز قرار گرفت و روایی و پایایی آن تعیین و ضریب آلفای کرانباخ $0/86$ به دست آمد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، از نرم‌افزار آماری «spss» استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل اطلاعات و پاسخ‌گویی به سؤال اول تحقیق (برخورداری دانش‌آموزان از دانش پایه‌ی اقتصادی)، ابتدا سؤالات پرسش‌نامه در چهار محور به قرار مندرجات جدول، دسته‌بندی شدند.

سپس اطلاعات در دو بخش آمار توصیفی و آمار استنباطی تجزیه و تحلیل شد.

تجزیه و تحلیل نتایج تحقیق

کل جامعه‌ی نمونه‌ی پاسخ‌دهنده به پرسش‌نامه، شامل ۸۰۰ دانش‌آموز بود که نتایج به شرح زیر است:

الف) بخش آمار توصیفی:

۱. از ۷۹۵ نفر که به سؤال ۱ پاسخ دادند، ۴۲ درصد مراجعه به مراکز خرید را بله، ۴۲ درصد تا حدودی و ۱۶ درصد خیر پاسخ دادند.

۲. از ۷۹۷ نفر که به سؤال ۲ پاسخ دادند، ۲۶ درصد استفاده از چک‌پول را بله، ۱۴ درصد تا حدودی و ۶۰ درصد خیر پاسخ دادند.
۳. از ۷۹۸ نفر که به سؤال ۳ پاسخ دادند، ۳۹ درصد آشنایی با شیوه‌ی عمل کارتهای اعتباری را بله، ۲۸ درصد تا حدودی و ۳۳ درصد خیر پاسخ دادند.

۴. از ۷۹۷ نفر که به سؤال ۴ پاسخ دادند، ۳۷ درصد خرج کردن با برنامه‌ی پول توجیبی را بله، ۳۳ درصد تا حدودی و ۳۰ درصد خیر پاسخ دادند.

۵. از ۷۹۴ نفر که به سؤال ۵ پاسخ دادند، ۴۴ درصد آشنایی با شیوه‌ی افتتاح حساب پس‌انداز در بانک را بله، ۳۲ درصد تا حدودی و ۲۴ درصد خیر پاسخ دادند.

۶. از ۷۹۷ نفر که به سؤال ۶ پاسخ دادند، ۲۱ درصد مطالعه‌ی کتاب، نشریه و روزنامه‌ی اقتصادی را بله، ۳۵ درصد تا حدودی و ۴۴ درصد خیر پاسخ دادند.

۷. از ۷۹۵ نفر که به سؤال ۷ پاسخ دادند، ۱۹ درصد اشتغال به فعالیت درآمدزا را بله، ۱۴ درصد تا حدودی و ۶۷ درصد خیر پاسخ دادند.

۸. از ۷۹۶ نفر که به سؤال ۸ پاسخ دادند، ۲۰ درصد مشاهده و پی‌گیری برنامه‌های اقتصادی را بله، ۳۳ درصد تا حدودی و ۴۷ درصد خیر پاسخ دادند.

۹. از ۷۹۴ نفر که به سؤال ۹ پاسخ دادند، ۲۸ درصد می‌دانستند که بانک‌ها با سپرده‌های مردم چه فعالیت‌های اقتصادی انجام می‌دهند، ۴۴ درصد تا حدودی می‌دانستند و ۲۸ درصد نمی‌دانستند.
۱۰. از ۷۹۷ نفر که به سؤال ۱۰ پاسخ دادند، ۲۷ درصد آشنایی با کاربرد چک و سفته در معاملات را بله، ۳۸ درصد تا حدودی و ۳۵ درصد خیر پاسخ دادند.

۱۱. از ۸۰۰ نفر که به سؤال ۱۱ پاسخ دادند، ۱۱ درصد آشنایی با شیوه‌ی خرید و فروش سهام در بورس را بله، ۲۵ درصد تا حدودی و ۶۴ درصد خیر پاسخ دادند.

۱۲. از ۷۹۹ نفر که به سؤال ۱۲ پاسخ دادند، ۲۶ درصد آشنایی با مراحل دریافت وام از بانک را بله، ۳۷ درصد تا حدودی و ۳۷ درصد خیر پاسخ دادند.

۱۳. از ۷۹۷ نفر که به سؤال ۱۳ پاسخ دادند، ۲۵ درصد آشنایی با مفهوم تولید ملی را بله، ۲۵ درصد تا حدودی و ۵۰ درصد خیر پاسخ دادند.
۱۴. از ۷۹۶ نفر که به سؤال ۱۴ پاسخ دادند، ۲۰ درصد آشنایی با مفهوم تولید ناخالص را بله، ۲۰ درصد تا حدودی و ۶۰ درصد خیر پاسخ دادند.

۱۵. از ۷۹۱ نفر که به سؤال ۱۵ پاسخ دادند، ۲۷ درصد آشنایی با مفهوم درآمد سرانه را بله، ۲۳ درصد تا حدودی و ۵۴ درصد خیر پاسخ دادند.

۱۶. از ۷۹۲ نفر که به سؤال ۱۶ پاسخ دادند، ۲۷ درصد آشنایی با مفهوم درآمد ملی را بله، ۲۶ درصد تا حدودی و ۴۷ درصد خیر پاسخ دادند.

۱۷. از ۷۹۱ نفر که به سؤال ۱۷ پاسخ دادند، ۲۶ درصد آشنایی با مفهوم خصوصی‌سازی را بله، ۳۰ درصد تا حدودی و ۴۴ درصد خیر پاسخ دادند.

۱۸. از ۷۹۱ نفر که به سؤال ۱۸ پاسخ دادند، ۲۵ درصد آشنایی با مفهوم سهام عدالت را بله، ۲۷ درصد تا حدودی و ۴۲ درصد خیر پاسخ دادند.

۱۹. از ۷۹۱ نفر که به سؤال ۱۹ پاسخ دادند، ۱۷ درصد آشنایی با مفهوم اقتصاد تک‌محصولی را بله، ۱۸ درصد تا حدودی و ۶۵ درصد خیر پاسخ دادند.

۲۰. از ۷۸۰ نفر که به سؤال ۲۰ پاسخ دادند، ۳۹ درصد افزایش درآمد خانواده ناشی از افزایش درآمد ملی را بله، ۳۲ درصد تا حدودی و ۲۹ درصد خیر پاسخ دادند.

۲۱. از ۷۸۸ نفر که به سؤال ۲۱ پاسخ دادند، ۳۷ درصد تأثیر پرداخت به موقع مالیات را در کاهش فقر بله، ۳۵ درصد تا حدودی و ۲۸ درصد خیر پاسخ دادند.

محور محتوایی	
شماره و متن سؤال	محتوای درسی
۱. برای خرید لوازم مورد نیاز خود، شخصاً به مراکز اقتصادی (بازار، فروشگاه و...) مراجعه می‌کنید؟ ۲۶. با تجارت الکترونیکی آشنایی دارید؟	مبادله (داخلی- بین‌المللی)
۲. تاکنون از چک‌پول در خریدهای روزانه‌ی خود استفاده کرده‌اید؟ ۳. با شیوه‌ی عمل کارت‌های اعتباری خرید اجناس آشنایی دارید؟	پول
۴. پول توجیبی خود را با برنامه خرج می‌کنید؟	هزینه-فرصت
۵. با شیوه‌ی افتتاح حساب پس‌انداز در بانک آشنا هستید؟ ۹. می‌دانید بانک‌ها با سپرده‌های مردم چه فعالیت‌های اقتصادی انجام می‌دهند؟ ۱۰. با کاربرد چک و سفته در معاملات آشنا هستید؟ ۱۲. با مراحل دریافت وام از بانک آشنا هستید؟	بانک
۱۱. با شیوه‌ی خرید و فروش سهام در بورس آشنا هستید؟	بورس
۷. تاکنون به فعالیت‌های درآمدزا اشتغال داشته‌اید؟	اشتغال
۱۳. با مفهوم تولید ملی آشنا هستید؟ ۱۴. با مفهوم تولید ناخالص آشنا هستید؟ ۱۹. با مفهوم اقتصاد تک‌محصولی آشنا هستید؟	تولید
۱۵. با مفهوم درآمد سرانه آشنا هستید؟ ۱۶. با مفهوم درآمد ملی آشنا هستید؟ ۲۰. به نظر شما، افزایش درآمد ملی به افزایش درآمد خانواده منتهی می‌شود؟	درآمد
۱۷. با مفهوم خصوصی‌سازی آشنا هستید؟ ۱۸. با مفهوم سهام عدالت آشنا هستید؟	خصوصی‌سازی- سهام عدالت
۲۱. به نظر شما، پرداخت به موقع مالیات در کاهش فقر مؤثر است؟	مالیات
۲۲. با فعالیت سازمان اوپک آشنا هستید؟ ۲۳. با فعالیت سازمان تجارت جهانی آشنایی دارید؟ ۲۴. با فعالیت صندوق بین‌المللی پول آشنایی دارید؟ ۲۵. با فعالیت بانکی جهانی آشنایی دارید؟ ۲۷. با فعالیت اِکو آشنایی دارید؟ ۲۸. از تأثیر فعالیت سازمان‌های بین‌المللی در اقتصاد خانواده آگاهی دارید؟	سازمان‌های بین‌المللی
۶. کتاب، نشریه و روزنامه‌ی اقتصادی مطالعه می‌کنید؟ ۸. علاقه‌مند به مشاهده و پی‌گیری برنامه‌های اقتصادی از صدا و سیما هستید؟ ۲۹. به نظر شما، آگاهی از دانش اقتصادی در تصمیم‌گیری‌های روزمره تأثیر دارد؟ ۳۰. یادگیری موضوعات اقتصادی را برای تمامی دانش‌آموزان دوره‌ی متوسطه ضروری می‌دانید؟	سوالات ارزشی

محور کاربردی	
شماره‌ی سؤال اقتصاد کاربردی	۱۲-۱۱-۱۰-۹-۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲-۱
محور دانشی	
شماره‌ی سؤال اقتصاد نظری	۲۷-۲۶-۲۵-۲۴-۲۳-۲۲-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶-۱۵-۱۴-۱۳
محور ارزشی	
شماره‌ی سؤال ارزشی	۳۰-۲۹-۲۸-۲۱-۲۰

ب) بخش آمار استنباطی

سؤال ۱. آیا دانش آموزان شاخه‌ی متوسطه نظری از دانش پایه و به‌روز اقتصادی برخوردارند؟

جدول ۱ نشان می‌دهد که ۷۴ درصد دانش‌آموزان از دانش پایه و به‌روز اقتصادی برخوردار نیستند.

سؤال ۲. آیا رشته‌ی تحصیلی، بر دانش اقتصادی دارای تأثیر معنی‌دار است؟

تحلیل واریانس یکطرفه صورت گرفت و جدول ۲ در سطح ۹۵ درصد، تفاوت معنی‌داری را بین دانش اقتصاد دانش‌آموزان رشته‌ی علوم انسانی و سایر رشته‌ها نشان داد. به عبارت دیگر، دانش‌آموزان رشته‌ی علوم انسانی از دانش اقتصاد بالاتری برخوردارند.

سؤال ۳. آیا پایه‌ی تحصیلی بر دانش اقتصادی دارای تأثیر معنی‌دار است؟

تحلیل واریانس یکطرفه انجام شد و جدول ۳ در سطح ۹۵ درصد، تفاوت معنی‌داری را بین پایه‌ی اول و سایر پایه‌ها نشان داد. به عبارت دیگر، دانش‌آموزان سال اول عمومی از دانش اقتصاد کمتری نسبت به سایر پایه‌ها برخوردار هستند.

سؤال ۴. آیا جنسیت تأثیر معنی‌داری بر دانش اقتصادی دارد؟
آزمون «t-test» و جدول ۴ نشان داد که میانگین دانش پسران کمتر از دختران است. لذا می‌توان گفت: جنسیت بر دانش اقتصادی مؤثر است.

سؤال ۵. آیا نوع مدرسه بر دانش اقتصادی تأثیر دارد؟
آزمون «t-test» و جدول ۵ نشان داد که تفاوتی بین میانگین مدارس دولتی و غیرانتفاعی وجود ندارد. لذا می‌توان گفت: نوع مدرسه بر دانش اقتصادی تأثیری ندارد.

گروه اقتصاد سازمان آموزش و پرورش شهر تهران

توجه: گزارش کامل طرح تحقیق به همراه تمامی نمودارها، جداول و بحث و نتیجه‌گیری، در دست تدوین است.

۲۲. از ۷۸۷ نفر که به سؤال ۲۲ پاسخ دادند، ۱۵ درصد آشنایی با فعالیت سازمان اوپک را بله، ۲۰ درصد تا حدودی و ۶۵ درصد خیر پاسخ دادند.

۲۳. از ۷۸۸ نفر که به سؤال ۲۳ پاسخ دادند، ۱۱ درصد آشنایی با سازمان تجارت جهانی را بله، ۲۰ درصد تا حدودی و ۶۹ درصد خیر پاسخ دادند.

۲۴. از ۷۸۷ نفر که به سؤال ۲۴ پاسخ دادند، ۱۲ درصد آشنایی با فعالیت صندوق بین‌الملل را بله، ۱۹ درصد تا حدودی و ۶۹ درصد خیر پاسخ دادند.

۲۵. از ۷۸۷ نفر که به سؤال ۲۵ پاسخ دادند، ۱۲ درصد آشنایی با فعالیت بانک جهانی را بله، ۲۱ درصد تا حدودی و ۶۷ درصد خیر پاسخ دادند.

۲۶. از ۷۹۱ نفر که به سؤال ۲۶ پاسخ دادند، ۲۴ درصد آشنایی با تجارت الکترونیکی را بله، ۳۰ درصد تا حدودی و ۴۶ درصد خیر پاسخ دادند.

۲۷. از ۷۸۷ نفر که به سؤال ۲۷ پاسخ دادند، ۱۱ درصد آشنایی با فعالیت اکو را بله، ۷۴ درصد تا حدودی و ۱۵ درصد خیر پاسخ دادند.

۲۸. از ۷۸۵ نفر که به سؤال ۲۸ پاسخ دادند، ۹ درصد از تأثیر فعالیت سازمان‌های بین‌المللی در اقتصاد خانواده آگاهی داشتند، ۲۰ درصد تا حدودی آگاهی داشتند و ۶۶ درصد آگاهی نداشتند.

۲۹. از ۷۸۵ نفر که به سؤال ۲۹ پاسخ دادند، ۵۵ درصد موافق تأثیر دانش اقتصاد بر تصمیم‌گیری‌های روزمره بودند، ۲۶ درصد تا حدودی موافق بودند و ۱۹ درصد موافق نبودند.

۳۰. از ۷۸۸ نفر که به سؤال ۳۰ پاسخ دادند، ۵۳ درصد موافق ضرورت یادگیری مباحث اقتصادی برای تمامی دانش‌آموزان دوره‌ی متوسطه بودند، ۲۷ درصد تا حدودی موافق بودند و ۲۰ درصد موافق نبودند.

به نام خدا

دانش آموز عزیز:

گروه اقتصاد سازمان آموزش و پرورش شهر تهران جهت دستیابی به راه‌های گسترش و تعمیق یادگیری مباحث اقتصادی نیازمند بررسی نظرات ارزشمند شما می‌باشد. خواهشمند است با دقت در پاسخگویی به سؤالات زیر، ما را در این مهم یاری نمایید.

توجه: این قسمت حتماً تکمیل گردد.

منطقه:..... دبیرستان:..... دخترانه پسرانه دولتی غیرانتفاعی

رشته: تجربی ریاضی انسانی پایه: اول دوم سوم

۱. آیا جهت خرید لوازم مورد نیاز خود شخصاً به مراکز اقتصادی (بازار، فروشگاه و...) مراجعه می‌نمایید؟
بلی خیر تا حدودی

۲. تاکنون از چک پول در خریدهای روزانه خود استفاده کرده‌اید؟
بلی خیر تا حدودی

۳. با شیوه عمل کارت‌های اعتباری جهت خرید اجناس آشنایی دارید؟
بلی خیر تا حدودی

۴. آیا پول توجیبی خود را با برنامه خرج می‌کنید؟
بلی خیر تا حدودی

۵. با شیوه افتتاح حساب پس‌انداز در بانک آشنا هستید؟
بلی خیر تا حدودی

۶. کتاب، نشریه و روزنامه اقتصادی مطالعه می‌نمایید؟
بلی خیر تا حدودی

۷. تاکنون به فعالیتهای درآمدزا اشتغال داشته‌اید؟
بلی خیر تا حدودی

۸. علاقمند به مشاهده و پیگیری برنامه‌های اقتصادی از صدا و سیما می‌باشید؟
بلی خیر تا حدودی

۹. آیا می‌دانید بانکها با سپرده‌های مردم چه فعالیتهای اقتصادی انجام می‌دهند؟
بلی خیر تا حدودی

۱۰. آیا با کاربرد چک و سفته در معاملات آشنا می‌باشید؟
بلی خیر تا حدودی

۱۱. با شیوه خرید و فروش سهام در بورس آشنا هستید؟
بلی خیر تا حدودی

۱۲. با مراحل دریافت وام از بانک آشنا می‌باشید؟
بلی خیر تا حدودی

۱۳. با مفهوم تولید ملی آشنا هستید؟
بلی خیر تا حدودی

۱۴. با مفهوم تولید ناخالص آشنا هستید؟
بلی خیر تا حدودی

۱۵. با مفهوم درآمد سرانه آشنا هستید؟

بلی خیر تا حدودی

۱۶. با مفهوم درآمد ملی آشنا هستید؟

بلی خیر تا حدودی

۱۷. با مفهوم خصوصی سازی آشنا هستید؟

بلی خیر تا حدودی

۱۸. با مفهوم سهام عدالت آشنا هستید؟

بلی خیر تا حدودی

۱۹. با مفهوم اقتصاد تک محصولی آشنا هستید؟

بلی خیر تا حدودی

۲۰. به نظر شما افزایش درآمد ملی به افزایش درآمد خانواده منتهی می شود؟

بلی خیر تا حدودی

۲۱. به نظر شما پرداخت به موقع مالیات در کاهش فقر مؤثر می باشد؟

بلی خیر تا حدودی

۲۲. با فعالیت سازمان اوپک آشنا هستید؟

بلی خیر تا حدودی

۲۳. با فعالیت سازمان تجارت جهانی آشنایی دارید؟

بلی خیر تا حدودی

۲۴. با فعالیت صندوق بین المللی پول آشنا هستید؟

بلی خیر تا حدودی

۲۵. با فعالیت بانک جهانی آشنا هستید؟

بلی خیر تا حدودی

۲۶. با تجارت الکترونیکی آشنایی دارید؟

بلی خیر تا حدودی

۲۷. با فعالیت اکو آشنا هستید؟

بلی خیر تا حدودی

۲۸. از تأثیر فعالیت سازمان های بین المللی در اقتصاد خانواده آگاهی دارید؟

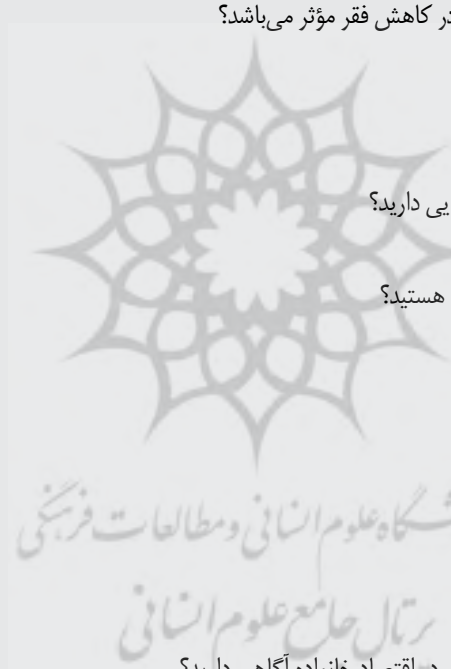
بلی خیر تا حدودی

۲۹. به نظر شما آگاهی از دانش اقتصادی در تصمیم گیری های روزمره تأثیر دارد؟

بلی خیر تا حدودی

۳۰. به نظر شما یادگیری موضوعات اقتصادی برای کلیه دانش آموزان مقطع متوسطه ضروری است؟

بلی خیر تا حدودی

از توجه شما سپاسگزاریم

گروه اقتصاد سازمان آموزش و پرورش شهر تهران